

Diş Hekimliğinde Sterilizasyon Kontrolü

Enfeksiyon mikroorganizmaların vücut dokularına girerek burada çoğalması sonucu belirti ve bulgular vererek, immünolojik bir cevap oluşturmasıdır. İnsan, deri ve mukozasında mikroorganizmaları taşır ve bir denge içinde hayatını sürdürür. Ne zaman ki ya tedavi sonucu, ya da istenmeden bu dokularda bir yaralanma oluşur, böylelikle mikroorganizmalar doku içerisine girerek enfeksiyonu başlatır. Diş hekimliği kliniklerinde; hekimden hastaya, yardımcı personelden hastaya, hastadan hekim ve yardımcı personele, teknisyenden hasta ve hekime bulaşıcı ajanların geçmesine çapraz enfeksiyon adı verilir.

Sterilizasyon işleminin doğru bir şekilde yapılması ile sağlık kuruluşlarında çapraz enfeksiyon riski azaltılabilir. Sterilizasyon, ortamın mikroorganizmalardan ve sporlarından arındırılması işlemine verilen isimdir.

Kliniklerde hem kullanılan malzemeler hem de çalışılan yüzeyler steril hale getirilir. Kullanılan aletler yüzeyindeki kirlere ve artıklardan temizlenir, poşetlenir, sonra steril edilir. Aletlerin sterilizasyonu için en çok kullanılan yöntemlerden birisi buhar ile sterilizasyondur. Buhar, malzemelerin yüzeyine etkin bir şekilde temas edebilmektedir.

Bu makinelerin içine sterilizasyonu kontrol için de çeşitli kontrol yöntemleri yerleştirilebilmekte ve yapılan sterilizasyon kontrol edilebilmektedir.

Ortamın iyi havalandırılması, yerlerin ve kullanılan eşyaların yüzeylerinin etkin bir şekilde yüzey dezenfektanları ile temizlenmesi önemlidir. Kullanılan kağıt önlük, peçete, yüzey örtüleri gibi malzemeler tek kullanımlıktır ve kullanıldıktan sonra atılmaktadır. Bunun dışında kullanılan üniten üzerindeki bazı kısımlar hastadan sonra hemen dezenfektanlarla steril edilmektedir. El aletleri ve diş kesiminde kullanılan alet

ve uçlar her hastadan sonra steril otoklav ile steril edilmektedir.

Hastalar tarafından en çok sorulan soruların başında sterilizasyonla ilgili sorular gelmektedir ve bu konuda detaylı bir şekilde bilgi istenmektedir. Kan ve tükürükle temasın en çok olduğu, sıklıkla cerrahi işlemlerin yapıldığı, laboratuvarlardan gelen ürünlerin hasta ağızına

takıldığı ve insanın aklına gelebilecek sterilizasyonla ilgili her konuda soru sormak, hastaların en önemli hakkıdır.

Kliniğe galoşla girilmesi, hekimin ve asistanının çalışırken gözlük, eldiven, maske ve önlük giymesi, hastaya eğer cerrahi bir işlem yapılacak ise steril tek kullanımlık setler açılması ve steril cerrahi eldiveni kullanılması önemlidir. Özellikle implant cerrahisi, gömülü 20 yaş ameliyatları ve kist ameliyatlarında steril aletlerle çalışmak ve steril set kullanmak, çapraz enfeksiyonu önlemede en önemli noktalardan birisidir.

Günümüzde enfeksiyon kontrolü hem önem arz etmekte hem de yeni çıkan sistemlerle tamamen istenilen düzeyde gerçekleştirilebilmektedir. Diş klinikleri, personellerine sürekli sterilizasyon ve çapraz enfeksiyon ile ilgili eğitim vererek bilinçlendirmekte ve teknolojik gelişmeleri kullanarak daha güvenilir tedavi hizmeti verebilmektedir. 30-35 sene önce iğnelerin bir hastadan diğerine kullanılmadan önce su ile kaynatılarak steril edildiğini hatırlarsak, bugün bazen aynı hasta aynı tedavi esnasında bile tek kullanımlık iğne ve eldivenleri birkaç kez değiştirdiğimiz düşünülürse gelinen nokta daha iyi anlaşılacaktır. Sağlığınız hep sizinle olsun.

